

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

To je resnica!

Zadnji čas je, da se odstranijo neki napačni pojmi, kateri so se zanesli v naše politično življenje radi gospoda knezoškofa ljubljanskega, in katere raztrošajo sedaj v potu svojega obraza duhovniški tlačani po celem Slovenskem. (Da so se ti pojmi zatrosili že celo mej hrvatski narod, za to je skrbelo — morda vsled kakih tajnih dogovorov na Trsatu — domovinaško glasilo, ki si pa s tem pri slovenskem razumnistvu ne bode pridobilo posebne slave.) Kakšni so ti napačni pojmi? Zrcalijo se najbolj iz znane okrožnice, kojo je pri obletnici svojega škofovanja v „Slovenca“ prijavil škof dr. Jeglič. V mnogobrojnih poglavjih se razklada v ti okrožnici, kako je prevzvišeni Anton Bonaventura dospel v svojo dijecezo s srcem odprtim in s prijazno roko, katera se je ponujala vsakemu in še celo slovenskim naprednjakom! Da, višji pastir — kar se sicer ne čita v okrožnici, pač pa v „Slovenca“ — se je še celo tako zelo ponižal, da je vabil k sebi te naprednjake in da je nekaterim še celo vizito — vrnil! Pravi čudež, da pri tem ni postal gobov, ali da se ga sploh ni prijel kaka druga nalezljiva bolezen! Iz teh vizit se torej sklepa, da je gospod knezoškof storil vse, prav čisto vse, da bi bil oblažil, če že ne ukrotil nasprotstva, ki so obstajala za časov Missijevih med katoliško-narodno in med napredno-narodno stranko. Da je knezoškof v ta namen „vse“ storil, kar je bilo potrebno, to je ravno prazna legenda in drugaga nič. V tem obstoje tisti napačni pojmi, ki se sedaj v škofovo reklamo prodajajo priprostim dušam, ki niso vajene stvari do zadnje korenine preiskati. Mi pa se hočemo podvreči temu trudu in do zadnje pike hočemo preiskati, je li škof Anton Bonaventura v istini kaj resnega storil v namen, da bi oblažil politična nasprotstva med nami deželi.

Z lahko vestjo moremo odgovoriti, da čisto nič. Pri tem pa se mora še posebej naglašati, da je imel pred sabo teren, kakor si ga pripravnejše za svoje blagoslovljeno delovanje niti predstavljati ni mogel.

Malo pred njegovim prihodom zapisala se je bila znana „sprava“; res se do takrat še ni bila vkoreninila v naša srca, ker smo živeli v bojazni, da so jo ultramontanci dogovorili le fraudis causa! Škof je imel usodo te „sprave“ v rokah: z dejanji je imel vsikdar in pri vsaki priliki kazati, da je za „spravo“, in najnevernejši Tomaži bi se ji bili kmalo podvrgli. Najboljši dokaz temu je sprejem, ki se je pri pravil knezoškofu po Ljubljani in njenem županu, ko je prvič kot škof stopil v naše mesto! Ali takih dejanj ni bilo: čuli smo nekaj fraz, in dandanes smo že tako daleč, da smejo škofovi časniki lakajski pisati, da se knezoškof ljubljanski, če se je dotaknil župana ljubljanskega, nekako tako onesnaži, kakor se onesnaži bramin, če se je dotaknil vmazanega parijskega! Čuli smo nekaj fraz, in tudi nekaj dejanj smo opazili. Med prva dejanja spadala je neka avdijenca slaboglasnega urednika nekega ljubljanskega lističa, ki živi o puhloglavnem zabavljanju, in najnesnažnejšem obrekovanju. Listič je to, ki bi služil v nečast najvmazanejši poljsko-židovski vasi. Ali po tem smetišču valja se katoliški duhovnik, ter neti strupeno sovraštvo med nami. Pričakovali smo, da bode novi višji pastir tega izgubljenega duhovnika izvil iz blata, v kojega se je bil zavil. Pa smo se zmotili; takoj prve čase je Anton Bonaventura omenjenega katoliškega časnika potrdil v politični njegovi razuzdanosti, in spustil ga je proti nam z verige, da smo začeli že takrat dvomiti, je li dr. Jeglič res mož, kojega so tudi nekateri v naših vrstah kot političnega odrešenika v deželo pričakovali.

In sedaj pa nam pokažite le jedno drobtinico, ki bi bila od škofje mize odpadla v skledo napredno narodni stranki. Glavni dve točki tako imenovane „sprave“ dotikali sta se konsumnih društev in mestnih volitev v Ljubljani. Tudi v katoliško-narodni stranki so se dobili zmernejši gospodje, ki so glede teh dveh točk svarili pred vsako prenapetostjo. In če smo prav

poučeni, zgodilo se je to še celo v navzočnosti gospoda knezoškofa. Ta je dobro čul opomine zmernejših gospodov, a končno je nemilostno odgovoril: Vi razmer v deželi ne poznate! To rekši obrnila se je knezoškofja milost nekako ostentativno od zagovornikov odnehanja, ter pristopila k dru. Šusteršiču, ki je pri isti priliki zagovarjal skrajno svojo nestrpnost do napredne naše stranke. Tako je gospod knezoškof Anton Bonaventura v katoliški narodni stranki sam izpodnesel tiste zmernejše elemente, ki so resnično bili vneti za spravo, in s svojo avtoriteto je priskočil na pomoč tisti fanatični politični pretiranosti, ki je vgnjezdjena po konfuznih glavah dra. Šusteršiča in dra. Kreka!

In ko so se naši možje od vseh strani dežele obračali do nas, ali nismo v vsakem oziru storili svoje dolžnosti, opominjajoč jih, naj potrpe in da naj se najprej zapljuje obrnejo do novega škofa, ki je že sarajevskim Slovincem obljubljal, da ukroti politične orgije mladih, a surovih kaplanov po Kranjskem? In ali nismo kar tolpoma romali v knezoškofjo palačo ljubljansko, ali nismo z vso ponižnostjo prosili, da naj prepreči škof, da ne bodo kradli mladi duhovniki trgovcem in obrtnikom vsakdanjega kruha iz slabo založene skleda? Prihajali smo, sprejeli nekaj sladkih besed, končno pa je ostala vsaka naša pot brez vspeha, in v odgovor smo dobivali tisto smešno „oderuštvo“, s kojim naši trgovci tlačijo ljudstvo po deželi. „Sprava“ se je kršila, konsumna društva so se hrabro po deželi snovala, in kaplani so bolj nego kdaj uganjali svoje gospodarske burke!

In ali naj spregovorimo še o ljubljanskih mestnih volitvah?

Klerikalna stranka je dobro vedela, da ne doseže vspehov; zategadelj bi bila pravlahko odnehala, posebno ker jo je k temu silila „sprava“. Z zanesljivega vira vemo, da je zmernejši del klerikalnih mož priporočal to odne-

hanje, a knezoškof se je izrekel za Šusteršičevo spravalomstvo. Končni uspeh pa je bil, da je klerikalna stranka doživela popoln poraz, in da smo vsi doživeli žalostni prizor, kako je škof ljubljanski tekmoval v agitaciji z mladim Štefeto!

Resnica je torej, da knezoškof ljubljanski prav ničesar ni storil, kar bi bilo potolažilo nasprotstva v deželi. Takoj, ko je prišel v mesto, imenoval je laika Šusteršiča svojim koadjutorjem, ter je moralno v prvi vrsti odgovoren za tisti žalostni konec nekaj toliko hvaljene sprave! To je resnica, in drugaga nič!

V Ljubljani, 14. junija.

Kompromis.

Danes se začne zopet seje ogrskega državnega zbora in danes sporoči pl. Széll, kaj je pridobil in kaj izgubil vsled kompromisa, ki se je dogajal s Thunom v nagodbenem vprašanju. Hkratu izve pa tudi naša državna polovica, kaj je izgubila in kaj pridobila. Vse kaže, da so na Ogrskem s kompromisom mnogo več pridobili kakor na Avstrijskem. Ogrski listi so se že čisto pomirili ter se veselé, da ostane Széll na krmilu. To pa je dokaz, da je morala zopet odnehati Avstrija, kakor je odnehala že tolikokrat.

Mirovna konferenca

je prava karikatura tistega uzornega posvetovanja, kakoršno so pričakovali idealisti vseh kulturnih narodov, predno so se sešli zastopniki držav v Hagu. Ta mirovna konferenca je prava ironija, cinčna farsa ter vredna sestra slovite protianarhistične konference. Vspeha ne bo menda niti najmanjšega. Proti razoroženju sta se poleg drugih držav izrekla tudi Francija in Nemčija. Vojaški pododsek je završil svoje seje brez vsakega vspeha. Jedina snov konference je sedaj predlog Rusije, naj se ustanove mirovna sodišča, ki pa imajo le posvetovalno moč. Značilno je, da so sedaj načelniki različnih sekcij s predsednikom Staalom na čelu sklenili, da bodo poročali v liste o sejah plenuma in sekcij. Bržčas nima gospoda ničesar povedati!

LISTEK.

3

Puškin.

Spisal Iv. Merhar.

II.

(Dalje.)

V maju 1820. leta je moral zapustiti Puškin šumno prestolico in hiteti v mrtve, puste južne stepe. Najprvo je prišel v Jekaterinoslavl in bil ondi sila nezadovoljen in nesrečen. Nekoliko se je pač raztresel s potovanjem s kraja v kraj, in nekatere naravne krasote so ga očarale, toda njemu se je tožilo po šumnem Petrogradu, po tamšnjih razkošnostih in po finih, bistroumnih razgovorih s prijatelji. Njegov načelnik v uradu, Jnzov, je bil prijazen in prizanesljiv človek. Istega leta je potoval Puškin z družino generala Rojevskega na Kavkaz, ki ga je očaral s svojo divjo krasoto. Ta pot je bila za poetično evolucijo pesnikove duše važna, in plodova tega pota, „Kavkaški ujetnik“ in „Bahčisarajski vodomet“, smemo prištevati k sijajnim darom Puškinove muze.

Prvi umotvor je zlasti lep po mojstrskem slikanju naravnih krasot, drugi pa je

izmed najlepših proizvodov romantične poezije sploh.

Pesnik se je vrnil čez Krim v Jekaterinoslavl. Preselivši se od tu v Kišinjev v Besarabijo, obiskoval je razna mesta v okolici. Nekoč ga je poslal Jnzov po uradnih poslih v mesto Izmail; Puškin je naletel v stepi na cigansko taborišče in je kočeval nekoliko časa z njimi. Ta dogodek se mi zdi značilen za pesnikovo duševno razpoloženje, zlasti če pomislimo na njegove „Cigane“, katere je končal seveda šele mnogo pozneje v Mihajlovskem. Kišinjevsko bivanje je znamenito po tem, ker je začel tu pisati svojega „Evgenija Ognjegina“, katerega je nadaljeval v Odesi, kamor so ga prestavili leta 1823. Tu je napisal tri poglavja. Novi njegov načelnik je bil grof Voroncov, strog, suhoparen birokrat, ki ni prizanašal pesniku. Puškin seveda ni mogel shajati s takim človekom, in ko je napisal na Voroncova ostro satiro, zahteval je grof, da se Puškin odstrani iz Odeše, češ, „da bi mu prevelika hvala njegovih čestilcev zatemnila um“. In res, pesnika so odpustili iz državne službe ter ga internirali v Mihajlovskem v pakovski guberniji, ki je bilo materino posestvo. To se je zgodilo v avgustu l. 1824.

Za licejskega bivanja v Petrogradu

je posnemal Puškin francoske vzore. Ko pa je prišel med svet, se je začela nagibati njegova muza k tedaj moderni romantiki, katero je gojil že Žukovskij. Puškin je že v prvih poskusih te vrste prekosil sentimentalno-nežnega Žukovskega, pred vsem pa je vzbudil s svojim „Ruslanom in Ljudmilo“ celo revolucijo v ruski literaturi. Da, Puškin je bil smel, opozicionalen duh, ki je pozabil stare tradicije in zapel strmečim rojakom čisto novo pesen o „Ruslanu in Ljudmili“. Mnogo ga ni razumelo, toda to ni škodilo. Puškin je bil pesnik novih časov. Poznal je že v Petrogradu tudi Byrona, a bolj se je vglobil v tega najslavnejšega predstavnika germanske romantike šele na jugu, ko je tako živo pogrešal duševne zabave. Zabavati se je moral sam.

Byronstvo očitajo Puškinu, no, zakaj, ne razumem. Ali je pesnik grešil, ko se tu pa tam ni mogel ubraniti kolosalni sili čudovitega Angleža? Mislim, da ne, kajti nihče ne sme očitati Puškinu to, da ni naenkrat hipoma postal veliki, samostojni Puškin. Zdi se mi, da je malo takih genijev, ki pri prvem nastopu pokažejo vso svojo bliščečo, samostojno individualnost. So sicer mesta v Puškinu, ki ne dvomo spominjajo na Byrona, toda mar-

sikaj, kar se je smatralo za byronizem, se je sodilo tako vsled nepoznavanja prave Puškinove poezije, ali pa se je marsikateri malenkosti in zunanosti pripisovala velika važnost. Omenil sem že „Ruslana in Ljudmilo“ kot plod romantike, navedem naj še „Kavkaškega ujetnika“, „Bahčisarajski vodomet“ in „Cigane“, kjer se vidi Byronov vpliv, toda že tu je toliko samostojnega toliko ruskega, Puškinovega, da že odtod lahko sklepamo na veliki genij pesnika.

Umevno je, da je Puškin mrzil svet, ki ga je tako preganjal ter mu vzel naposled še to trohico svobode, kar je je imel. A ko je sovražil ves svet, bil je tembolj pripravljen za prerojenje, ki se je imelo vršiti z njim, ter ga prestvariti v pravega, narodnega pevca ruskega, v samostojnega pesnika-prvaka. Ta važna sprememba v Puškinovi duši se je vršila v selski tišini, sredi mirnega, zdravega ruskega ljudstva, da, naravnost pod uplivom tega ljudstva. To je res Puškinovo leto; v tem selskem zatišju je dozoreval še ne popolnoma dospeli pesnikov duh v popolno moč.

III.

Puškin je bil vzgojen v francoskem duhu in celo na francoskem jeziku, ruski jezik je igral pri ti vzgoji žalostno

Bolgarija in macedonsko gibanje.

Bolgarski vladi dela macedonsko gibanje precej sitnosti, kajti Turčija zahteva energično, da morajo biti meje ostreje zaprte, kar pa je vsled mnogobrojnih beguncev skoraj nemogoče. Vendar je odredila vlada, da se straže ob meji pomnožijo, ter da se tako vsaj zabrani, da ne morejo cele oborožene čete preko meje. Popolnoma pa se meja nikakor ne more zapreti, ker bi bila za to potrebna vsa bolgarska armada. Kakor poroča „Agrarier Tagblatt“, se v Bolgariji sodi splošno, da ustaje v Macedoniji ni možno preprečiti, kajti turška oblastva so storila vse, da pritirajo narod do obupa.

Turške spletke proti Armencem.

Turki iščejo vedno vzroke, da preganjajo in morajo Armence. Vzrok je lahko najti, v sili pa si ga naredijo Turki kar sami. Tako so našli v neki armenski deklaciji (!) šoli v Štambulskem predmestju Psamatia nabit sledeči poziv: „Trenotek za ustajo je prišel. Krečansko vprašanje je rešeno. Krvi 300.000 Armencev ne smemo pozabiti! Armenci, dvignite se!“ — Oklic ima podpis in pečat „revolucijskega unije“ armenskih patrijotov v Carigradu, a je vzlic temu grda mistifikacija in intriga, ki pa je imela uspeh. Zaprtih je že nebroj oseb in razburjenost med Armenci narašča. Tik šole že od nekdaj stojijo trije vojaški stražniki, torej je očitno, da bi se noben armenski zarotnik ne upal blizu, nego da je vse le turška past.

Padeč Dupuyevga ministrstva.

Razsodba kasacijskega dvora o Dreyfusovi aferi rodi velike posledice. Vsak dan izginje nova stena, ki je obdajala doslej resnico, vsak dan požre novo žrtvo spletke združenih klerikalcev in militaristov, in vedno jasnejše in razločnejše stopa človeštvu pred oči dejstvo, da „je resnica na potu“, ter da zavladala kmalu na svojem prestolu sredi Francije. S padečem Dupuyevga ministrstva je padla zopet velika taka stena. Dupuy je bil velik nasprotnik revizije Dreyfusove afere ter je storil vse, da bi jo onemogočil. Vzel je v to svrhu kazenski kamori kasacijskega dvora preiskavo Dreyfusove obsodbe ter jo poveril združenim kamoram kasacijskega dvora. S tem je upal doseči, da predlog za revizijo ne dobi večine ter se odkloni. Toda zmotil se je v svojih računih. Kasacijski dvor se je izrekel za revizijo in zajedno obsodil najstrožje celo vrsto vladnih varovancev, med temi vsemi na čelu generala Mercierja, bivšega vojnega ministra. Tega je hotel ščititi Dupuy ter zabraniti, da se začne tudi proti njemu preiskava. To pa je bilo republikanskim strankam preveč. Iskale so priložnost, da vržejo Dupuyjevo ministrstvo ter se poprijeli zadnjih škandalov pri dirki v Auteilu proti Loubetu. Surovost policije je bila samo povod za naskok, glasovanje je bilo le vlijudna komedija, s katero so pokazali republikanci Dupuyju vrata. Dokaz temu je tudi sprejeta resolucija, ki izgredev v Auteilu niti ne omeni, ampak konstatira suho, a dovelj jasno le to, da more zbornica podpirati samo tako ministrstvo, ki brani republikanske institucije energično ter zna varovati javni red. S tem je bilo Dupuyjevo ministrstvo obsojeno na smrt, s tem pa je

padla tudi zadnja stena, ki se je ustavljala pravici, ki bo mogla sedaj radikalno in brezobzirno pomesti vsa kota francoske družbe, ki je kompromitirana s sleparsko obsodbo nedolžnega Dreyfusa.

Dopisi.

Iz Cerknice, 12. junija. Gospod urednik! Morda Vas zanima novica, da je bil načelnik naše uzorne „oštarije“ (ali konsumnega društva) na globo 25 gl. obsojen, ker je gospod kaplan Lavrenčič brez dovoljenja politične oblasti „birtaril“. Toda, „što ga to briga“. Saj ne bo to njega prav nič bolelo, plačali bodo že drugi. Da se mu je „oštarija“ zaprla, to je tudi v cerkvi razleco oznanilo, in pri tej priliki je ljudem svojo „oštarijo“ toplo priporočal, rekši: Naznanjam vam, da se sedaj jeden čas ne bode v konsumnem društvu vino kakor do sedaj točilo, prodajalo se bo le v steklenicah, in pa na debelo v sodčkih. Kdor toraj kaj vina potrebuje, naj kar pride, tistim pa, kateri si upajo proti konsumnemu društvu kaj govoriti, povem, da naj pazijo, ker drugače pridejo v ljukno.

Nó? Kaj porečete k temu? Kaj ni to fina reklama za „oštarijo“? Ako pojde tako, izgubijo časniki vse anonce, in se bodo od slej različne stvari priporočale v cerkvi, na svetem kraju, kjer se opravlja služba božja! — Povprašamo pa slavno politično oblast: ali ima to konsumno društvo dovoljenje za trgovino z vinom na debelo? Ali plača tudi za to trgovino primeren davek? Ali pa velja tudi tukaj: trgovec in obrtnik plačaja pa molči, dobiček bodo že konsumarji spravili! Novo trgovsko in obrtno društvo ima tukaj precej dela.

Liberalec.

Iz Ribnice 13. junija. Naše prostovoljno gasilno društvo naročilo je od zagrebške podružnice slovanske tverke R. A. Smekal v Czechu novo brizgalno, katera je dosedaj gotovo edina te vrste na Kranjskem. Od drugih brizgaln razlikuje se ta po tem, da ima normalno pripremo, obstoječo iz: lestev, lopate, sekire, razdelnice, ročne lekarne i. dr., tako zgodno nameščeno, da se vse to k požaru takoj na brizgalni sami popelje, tako da je v slučaju potrebe vse pri rokah.

Dne 28. m. m. poskušali smo brizgalno ob navzočnosti voditelja podružnice v Zagrebu, g. Frana Samsa, celega društva z načelnikom, g. Antonom Rudeschem, načelnika sosednjega društva v Dolenjivasi, g. Ignacija Merharja, ter mnogobrojnega občinstva, katero je vkljub silnemu dežju z zanimanjem sledilo poskusom.

Najprvo poskusila se je sesalna moč ter je pokazal praznomer 10 stopinj z nazadovanjem za eno stopinjo v dveh minutah. Pri poskušanju tlakovne sile znašal je vodotlak 14 atmosfer, ter je stalo kazalo po preteku treh minut še vedno na 11 atm., kar je sijajen dokaz za izredno snago brizgalne, ker zahtevajo tehnični predpisi 10 atm. ter sme kazalo pasti še za 2 atm. Ker je brizgalna tako popolnoma zadostovala vsem zahtevam, sprejeli smo jo z na-

vdušenjem ter upamo, da bo delala v odličnem času čast društvu kakor tudi trvdki.

Vsa čast trvdki R. A. Smekal in srčna hvala rojaku g. Franu Samsu, kateri nam je priskrbel za primeroma zmerno ceno tako brizgalno! Naj bi se vsi, kateri potrebujejo gasilnega orodja, obrnili na tega našega rojaka, kateri jih gotovo tako kulantno postreže, kakor je nas!

Ribniški gasilec.

Okr. bolniška blagajna ljubljanska in zdravniška zbornica.

Znani izjavi zdravniške zbornice kranjske glede bolniške blagajne ljubljanske se je ugovarjalo, da blagajniških členov ni povprek 4500.

Zdravniška zbornica nam je sedaj doposlala naslednji izkaz gibanja členov okrajne bolniške blagajne ljubljanske v letih 1894 do 1898. Bilo je členov:

Dne	1894	1895	1896	1897	1898
1. jan.	3030	2492	3067	3005	3214
1. febr.	2946	2388	2853	3079	3480
1. marca	3014	2406	2927	3390	3573
1. aprila	3462	2628	3759	5214	4711
1. maja	4030	3609	5282	6114	5633
1. junija	4071	5567	5753	6451	6192
1. julija	3977	5842	5931	6318	6328
1. avg.	3789	5745	6030	6090	6210
1. sept.	3653	5955	5962	5906	5841
1. okt.	3622	6043	5923	5509	4428
1. nov.	3276	5243	5264	4657	4175
1. dec.	2757	4311	3756	3748	4022
31. dec.	2492	3067	3005	3214	3949
Poprek	3394	4253	4501	4823	4750

Priložena statistika dokazuje istinitost trditve zdravniške zbornice, da je poprek členov blagajne do 4500. Stanje 31. dec. vsacega leta dokazuje le, da je bilo v mesecu decembru najmanj členov; iz poprečnih števil se šele izve resnica.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. junija.

— **Osebnosti.** Okrajni komisar pri tržaškem namestništvu gosp. dr. Julij Lipert je imenovan vladnim komisarjem pri zavarovalnici za slučaj nezd. Če bo ta vladni komisar le kaj storil, da zavladajo pri tej zavarovalnici druge razmere!

— **Nepopoljšljivi klerikalci.** Kavalirstvo naših klerikalcev se je pri zadnjih občinskih volitvah pokazalo v pravi luči. A dotični gostilničarji, ki so pri teh volitvah naredili s škofovo stranko tako žalostne izkušnje, niso jedini, ki ne morejo priti do svojega denarja. Kaže se, da klerikalna stranka sploh ne plača rada svojih dolgov. Pri delavski slavnosti dne 28. maja so se o tem prepirali nekateri pevci. V Ljubljani obstoji sicer neko zakotno pevsko društvo klerikalne barve, ali v njem so zbrani samo taki pevci, ki imajo sicer obilo dobrih lastnosti, a to slabost, da ne znajo peti. Pri serenadi gospe kumici krščanske socialne zastave, in gospodu knezoškofu, teh pevcev niso pustili nastopiti, in zato

so klerikalci moledevali okrog velikih pevskih društev, naj bi sodelovala pri rečenih serenadah. Društva so to odklonila, in sploh niso sodelovala pri dotični slavnosti. Vseled tega so se klerikalci lotili posamičnih pevcev, in so jih res nekaj dobili, da so sodelovali, toda ne stvari na ljubav, nego za izgovorjeno plačilo. Nekateri teh pevcev poznajo honetnost klerikalne stranke, in so zahtevali plačilo naprej ter ga tudi dobili. Drugi so bili bolj zaupljivi. Mislili so si, da klerikalna stranka vender ne bo dolžna ostala izgovorjenega plačila, in potrpeali so za denar. A zdaj teče že tretji teden od tiste slavnosti, pevci pa čakajo še vedno na svoj zaslužek. Trkali so že tod in tam, a nihče se ne zmeni za plačilo. Da, kavalirji so klerikalci, da jednakihi ni na svetu, gospod knezoškof in gospa Pollakova pa sta lahko ponosna na serenado, katero so jima tako poceni priredili krščanski socialci. Mica Kovačeva je pač nepopoljšljiva!

— **Značilno postopanje.** Piše se nam: Izlet razpuščenega društva „Lega della gioventù friulana“, v Červinjan in njega okolico, je dal povod veliki preiskavi. Načelnik tega društva, goriški mestni živinozdravnik Codermaz se nahaja radi veleizdaje, in žaljenja veličanstva v preiskovalnem zaporu, kompromitiran s pa še razne druge osebe. Pri rečenem izletu so se morale torej goditi prav zanimive stvari. Okrajno glavarstvo je radi dogodbi pri tistem izletu izreкло županu Milocu v Terzu grajo, obč. zastop pa je odgovoril s tem, da je politični oblasti izrekel svoje obžalovanje radi te graje ter županu votiral popolno zaupanje in priznanje. Kdor zna pa zna!

— **Deželne pomočnega društva rudečega križa za Kranjsko v Ljubljani** redni občni zbor bo dne 19. junija t. l. ob 6. uri zvečer v pisarni trgovske in obrtniške zbornice, Pogačarjev trg št. 1. Dnevni red: 1. Naznanila prvostedstva. 2. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1898.

— **Ljudska slavnost v Tacnu pod Šmarno goro,** katero priredi, kakor smo že poročali pevsko društvo „Ljubljana“ prihodnjo nedeljo, se bo vršila pri dobroznanem restavratu g. Kolencu na novovrejenem vrtu g. Malenška.

— **Električna železnica na Šmarno goro.** Železniško ministrstvo je dalo knezu Alfredu Wredeju dovoljenje za izvršitev tehničnih priprav za zgradbo električne železnice nižje vrste iz Ljubljane čez št. Vid, Vižmarje in Tacen na Šmarno goro.

— **Slovenski lesotrčci** se vabijo vsi na posvetovanje, katero bo dne 18. t. m. dopoldne ob 10. uri v Postojni. Želeti je, da se tega posvetovanja udeležijo lesotrčci polnoštevilno. Razgovor bo o ustanovitvi prekomorske družbe za kupčijo z lesom. Ker je stvar že nujno potrebna, se je nadejati mnogoštevilnega odziva tudi izven Kranjske.

— **Kaj bo s ciganom Heldom?** Najvišje sodišče je odredilo revizijo procesa, pri katerem je bil cigan Held obsojen na smrt. Kakor se kaže, si je Held dobro pomagaj, vsaj za nekaj časa.

ulogo. In vendar ni nihče pred njim tako dobro, tako točno označil ruskega značaja in nihče ustvaril tako živih lic, pravih Rusov in lepi literaturi. Puškin je bil genij, ali to ni dovolj! Tu je igral slučaj morda odločilno ulogo. V Puškinovi družini je živela Arina Rodijonovna, ki je bila pesnikova dojka. Ta ženska, prava zastopnica ruskega ženstva, je hranila v svojem spominu bogati zaklad ruskih prostonarodnih pravljic in pripovedi, pesmi in prislovic ter vsakovrstnih vraž in praznih ver, seveda. Ta čarobni svet bajk in pravljic je odkrivala ta priprosta žena začudenemu, žejnemu očesu mladega, dovzetnega dečka Puškina, ki si je vse globoko vtisnil v svojo mehko dušo in hranil kot drag zaklad. Toda prišla je doba suhoparnega učenja, in tuji plevel je prerastel zdrave kalice, toda zamoril jih ni, kar nam spričuje „Ruslan in Ljudmila“. Ko pa je prišel preganjani, miruželjni pesnik v tiho selce med čvrsti ruski narod, prevzet od byronskega romanticizma, tedaj so na-jedenkrat oživel stari, na pol pozabljeni spomini, in ista stanka, Arina Rodijonovna, je tudi zdaj pomagala pesniku dvigati zakopane zaklade; Puškin pa se je čudil, in odprle so se mu oči. Puškin je našel sam sebe! Njegov ogenj je gorel doslej umerjeno, zavedajoč se cilja je pesnik krepko veslal

svoj čoln v pristanišče prave, vzvišene umetnosti. A Puškin je imel mnogo zahvaliti priprosti ženi, in res ji je bil hvaležen do smrti, ruski narod pa še dandanes spoštljivo imenuje poleg imena Puškinovega ime Arine Rodijonovne, ki mu je vzgojila takega duha.

Pri tem se je treba seveda spomniti, da je bil tedaj čas, ko je slavilo narodno pesništvo trumf po Evropi, in Puškin je bil eden izmed tistih maloštevilnih genijev, ki so res prišli po narodni poeziji do prave, klasične poezije, ter niso zabredli v slepo slavljenje starih časov in potem na kriva pota vsakovrstnih izrastkov romantiške poezije. Tega je bil seveda zmožen le duh pravega, velikega pesnika.

Kako radikalna in globoka je bila sprememba, ki se je vršila s pesnikom za časa njegovega bivanja v Mihajlovskem, kako drugače je sodil umetnost in poezijo, spoznamo po tem, da se je odvrgel od demoničnega Byrona in zavrgel vse svoje romantiške vzore ter začel intenzivno študirati Shakespearea. Od leta 1824. ali 1825. lahko računamo klasično, zrelo dobo Puškinove muze.

V obče je bilo duhovitemu Puškinu bivanje v samotni mučno in dolgočasno, kajti

ne prepogosto so ga posečali njegovi prijatelji, n. pr. Jazikov, Vjaremskij, Puščin i. dr. Nekoliko zabave je našel pri bližnji plemenitaški rodovini v selu Trigorsko, pri Osipovih, katera družina je bila posebno izobražena, zlasti pa bistroumna gospa sama. Pravijo, da je tu našel Puškin modela za svojo Tatjano in Olgo v „Onjeginu“; ta dva ženska tipa je pogodil pesnik mojstrsko, in Gončarov pravi o teh sestrah, da sta sploh dva glavna tipa ruske ženske. Občevanje s to družino je bilo intimno, odkritosrčno, in je rodilo pesniku marsikateri lep dan. Ker je nedostajalo Puškinu zabave, zato je tem več pisal, in res moramo imenovati dveletno bivanje v selski tišini Mihajlovskega izredno plodovito dobo. Pesnik je nadaljeval „Onjegin“ do šestega speva in napisal res krasno delo, najlepše dele v celotnem romanu; dokončal je „Cigane“, začel in završil je „Borisa Godunova“, katerega je pripravil za tisek šele leta 1829. To poslednje delo je res klasičen umotvor, ki se odlikuje po zmernosti poetičnih sredstev in po globini misli. Napisal je še nekoliko manjših rečij, precej lirčnih pesni in nekoliko prav ljubkih, iz narodnega zaklada izposojenih ter lepo umetniško izraženih proizvodov, za kar se je imel zahvaliti svoji Arini Rodijonovni. —

Nesrečni vstaji dekabristov se je srečno ognil, morda samo radi tega, ker je bil daleč od gnezda zarotnikov. Prestol je zasedel novi car, Nikolaj I, in z njim so prišli drugi časi. Zarota dekabristov je bil vzrok, morda le neposredni vzrok, da je vlada krepkeje napela vajeti. No, Puškinu so zasijali zopet lepši dnevi. Ob kronanju v Moskvi je pozval car preganega pesnika k sebi, in ta je napravil na vladarja po svoji močati odkritosrčnosti najboljši vtisek. Dal mu je svobodo, in naslednje leto je smel priti celo v Petrograd. Tedaj mu je car tudi obljubil, da bo odslej on sam cenzor njegovih del, in bil je mož beseda. Sploh je bilo tedaj razmerje med cargosudarjem in car-pesnikom najboljšo, katera prijaznost se je pokazala zlasti ob smrti Puškinovi, ko je car globoko čutil z nesrečnim pesnikom in mu zagotovil, da bo poslej on skrbel za njegovo družino, kar se je tudi zgodilo. Od l. 1827. je živel Puškin največ v glavnem mestu ob Nevi, le včasih, redno vsako leto v jeseni, je zahajal za par mesecev v svoje Mihajlovsko, da bi delal, kajti ob tem letnem času je bil najbolj ploden njegov pesniški genij.

(Dalje prih.)

— C. kr. poljedelsko ministrstvo je za streljanje proti toči dovolilo 1000 gld., podpore, katere bo razdelil deželni odbor občinam na dotične prošnje.

— Okrajna učiteljska konferenca slovenskih ljudskih šol v Ljubljani bude dne 27. junija t. l. ob 8. uri dopoldne v poslojpu I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. Dnevni red: 1. Predsednik otvori konferenco. 2. Izvolita se dva zapisnikarja in dva overovatelja. 3. Jakob Dimnik: „Pomlad“ (berilni sestavek št. 80 v „Prvem nemškem berilu za slovenske ljudske šole“). Učna slika iz nemščine za tretji razred (v učilnici III. a razreda). 4. Francišek Levec: Naznanila in opazke o mestnih slovenskih šolah. 5. Jakob Furlan: Poročilo o podrobnem učnem načrtu za telovadbo na deških petrazrednicah s slovenskim učnim jezikom. 6. Luka Jelenc: Poročilo o meščanskih šolah na Kranjskem. 7. Izbor učnih knjig za šolsko leto 1899/1900. Šolska vodstva, ki žele glede učnih knjig v prihodnjem šolskem letu kakšne izpremembe, naj pošljejo do 24. junija t. l. c. kr. mestnemu šolskemu svetu utemeljen nasvet, drugače pa negativno poročilo. 8. Jožef Maier: Poročilo o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice in nasveti o nakupu novih knjig. Dotične nasvete je najkasneje do 24. junija pisмено naznaniti načelniku knjižničnega odbora, g. Jožefu Maierju. 9. Izvolijo se trije udje knjižničnega odbora za šolsko leto 1899/1900. 10. Izvoli se stalni odbor za šolsko leto 1899/1900. 11. Samostalni predlogi, ki jih je najkasneje do 24. junija t. l. pisмено zglasiti pri stalnem odboru.

— Furlanska železnica. V soboto je bil na Dunaju občni zbor te železnice. V računu za preteklo leto se je konstatovalo, da dohodki furlanske železnice so se zvišali za 25% od lani, da pa vendar ta uspeh še nikakor ni zadovoljiv; pač ni mogoč pravi promet! Sedaj hočejo zvezati Červinjan z Oglejem po stranski progi, kar bo stalo 60 000 gld. Ali reši to furlansko železnico večnega deficita? In vendar zanjo taka skrb, za vipavsko pa taka malomarnost!

— Telefonska zveza z Dunajem je že od včeraj popoldne pretrgana, in sicer je pokvarjena na progi od Ljubljane do Vranskega.

— Godba v parku pri „Narodnem domu“. Kakor se nam poroča, svirala bode godba c. in kr. 27. pešpolka odslej vsak drugi četrtek od šestih do sedmih popoldne v novem parku pri „Narodnem domu“.

— Corrigendum. V številki od preteklo sobote je bil objavljen izpisek iz zadnje odborove seje „Slovenske Matice“. Ondi naj se pravilno čita: „S. Gregorčič“ izvolitve ni sprejel, ne pa „Dr. A. Gregorčič“, kakor je bilo pomotoma tiskano.

* V proslavo Puškina se postavi tudi v Petrogradu spomenik. Puškinovo posestvo, Mihajlovo selo, je kupila vlada, da napravi iz njega dobrodelen zavod, ki bo nosil ime Puškina. Car je blagovolil odobriti, da se pokojnina hčeri A. S. Puškina, vdove generalmajorja Hartunga, poviša na 3000 rubljev. Pesnikov vnuk, predsednik kolegija Puškin, je imenovan komornikom na dvoru Njegovega Veličanstva. Odsek za ruski jezik in literaturo pa je pričel z izdajanjem Puškinovih del pod uredništvom akademika L. J. Majkova. Prvi zvezek je izšel na spominski dan, 7. t. m.

* Plemenita sredstva germanizacije. Čitamo v „Nowinach Raciborskich“: V neki šoli v zgornji Šleziji je razobešena tablica, na kateri stojiti „prisega“ in „molitev“, kateri si mora deca prepisati, seveda v nemškem jeziku. Prisega se glasi: „Prisegamo, da hočemo od danes naprej vedno nemško govoriti, kdor ne izpolni te prisega, je ničvreden in bo kaznovan“. Molitev se glasi: „Čuvaj nas, o Bog, ljudij, ki nam zabranjajo govoriti nemško, prosimo te! Škodijo nam na tem svetu, v sili pa nam ne dajo niti krajcarja. Med seboj hočemo le nemški govoriti, neprijatelj jevo nočemo ljubiti!“ — Komentarja ni treba.

* Spovednik cesarice Evgenije. Monsignore Bauer, nekdanji spovednik francoske cesarice Evgenije, se je te dni oženil s nekdanjo balerino pariške opere. Bauer je bil rojen l. 1829. v Budimpešti in je torej 70 let star. Bauer je potomec bogate ži-

dovske družine. Kot velikošolec je stopil med prostovoljce l. 1848. ter služil pod Cavaignacom. Potem je bil slikar in fotograf. Na to se je odpovedal židovstvu ter postal katolik. Šel je v samostan, a zopet izstopil ter postal posvetni duhovnik. Kot abbe je bil najslavnejši pridigar na Francoskem. Pridigal je tudi na Dunaju. Bauer je bil vzorno lep mož, in zato so bili najnavdušenejši poslušalci njegovih duhovitih govorov — ženske. Radi tega je postal l. 1866. postni pridigar cerkve v Tuileriah. Leto pozneje je postal spovednik cesarice Evgenije ter bil imenovan dvornim župnikom. L. 1870. je šel v vojno zoper Nemčijo. Več let potem je stopil zopet iz katoličanstva ter postal trgovec. Sedaj pa se je oženil.

* Princesinja Lujiza Koburška je torej ostavila avstro-ogrske monarhijo. Odpeljala se je v precej velikem spremstvu na Saskonsko v zdravnišnico Lindenhof pri Draždanah. Tu bo imela princesinja krasno vilo v sredi velikega parka na razpolago. Več najimnitnejših zdravnikov je konstatiralo, da je princesinja Lujiza slaboumna, in sicer že nekaj let. Ta bolezen je počasi nastajala vsled pretresanja možgan. Pred leti je namreč Koburška princesinja padla preko 30 m visoke ograje ter si pretresla možgane, potem je obolela še na vročinski bolezni, kar je tudi vplivalo na nje razum. Tako je postajala princesinja čimdalje slaboumnejša in vsled tega je sedaj tudi pod definitivnim varstvom. Princesinja je baje s svojo usodo povsem zadovoljna. Razsodba najslavnejših psihijatrov je zlasti važna za soproga veseljake princesinje, ki bi moral sicer plačati par milijonov njenih dolgov. Sedaj mu tega bržčas, gotovo pa ne v vsem obsegu, ne bo treba. Princ Koburški si torej po službi zdravnikov precej prihrani, kar bi mu poleg „pametne“ žene ne bilo možno. Zdravniki so tudi konstatovali, da princesinja vsled blaznosti ni imela svobodne volje, nego je delala škandale ter se zabavala s poročni kom Matačičem v nerazsodnem stanju.

* Strašna nesreča. V noči minole nedelje se je ustavil vlak blizu postaje Parkany, da se izogne dunajskemu brzozlaku. Neka gospa je izstopila iz vagona, misleča, da je že prišel dunajski vlak, in nosila je svoje dete v naročju. V tem hipu pridrvi dunajski vlak, ki je usmrtil mater, mej tem ko je dete ležalo nepoškodovano na maternih prsih.

* Sodniška kritika v gledališču. V nekem londonskem predmestnem gledališču je sedelo nedavno 12 sodnikov v talarjih in uradnih čepicah. Preiskati so morali, ali je igralec mr. Sadlers res sušmar in neznalica. Gledališki kritik lista „Star“ je namreč to trdil, in mr. Sadlers ga je zategadelj tožil ter zahteval 5000 funtov šterlingov odškodnine za vžaljeno čast in poškodovani ugled. Častiti gospodje sodniki so razsodili koncem igre, da mr. Sadlers vendar-le ni popolnoma nesposoben ter so obsodili kritika na velikansko globo — plačati mora dva farthinga. Igralčevo zahtevo so torej literarni sodniki ponižali od 60.000 gld. na — dva vinarja.

* Grozna statistika. Od januarja l. 1897. do januarja 1898. je bilo v južno-američanskih državah Združenih držav pobitih 340 zamorcev. Linčanje zahteva torej ondi skoraj vsak dan svojo žrtev. Proti zamorcen pišoč listi dolže zamorce, da zlorabijo bele ženske, da krađejo in požigajo. Dokazano pa je, da sta onečastila bele ženske samo dva zamorca, in da jih je kradlo le deset. V vseh drugih slučajih so jih belokožci pobili iz golega sovraštva proti črnemu plemenu. Združene države so v tem oziru še surovejše kakor Kuba.

Književnost.

— „Popotnik“. Št. 11. Vsebinska: I. V spomin na 30letnico šolskih zakonov. — II. Vzroki slabega šolskega obiskovanja in kako jih odstraniti. (V. Jarc.) — III. Drobiž o računstvu. (Iv. Vrščaj.) — IV. Iz prirodoznanstva. (Pulko.) — V. Slovo. (Ocena in no vosti.) — VI. Društveni vestnik. — VII. Dopisi in razne vesti. — VIII. Natečaji in inserati.

— Leuchsov naslovnik, (Adressbuch aller Länder der Erde, der Kaufleute, Fabrikanten, Gewerbetreibenden, Gutsbesitzer etc. etc. zugleich Handelsgeographie, Producten und Fabriken-Bezugsangabe), ki obsega skupaj 43 debelih knjig in je izšel v založbi knjigotrčnice C. Leuchs &

Comp. v Norimberku, spada mej najvažnejše pripomočke za vsakega trgovca in veleobrtnika. Ravno kar je izšla deveta izdaja osemnajste knjige, ki obsega Ogrsko, Hrvatsko in Slavonijo. Ta knjiga, ki šteje 1592 strani, prinaša natančne naslove vseh trgovcev in industrijalcev v rečenih deželah. Pri vsaki firmi in pri vsakem obrtovanju je povedano s čim se bavi; navedeni so pa tudi vsi kreditni zavodi, odvetniki, notarji, lekarnarji itd. Vse firme so razvrščene po okrajih in potem po krajih, a pri vsakem so navedeni vsi splošno važni podatki. Za nas je zlasti važen imenik firm na Hrvatskem, ker imajo naši trgovci mnogo zvez s Hrvatsko in Slavonijo, pa tudi kupčijske zveze z Ogrsko so dosti znane. Orijentiranje v tej lično natisnjeni in skrbno urejeni knjigi je prav lahko in — kar je posebne vrednosti — vsi podatki so popolnoma zanesljivi, ker so potekli iz uradnih virov. Priporočamo torej to knjigo vsem tistim, kateri potrebujejo informacij glede trgovskih in obrtnih firm v državni polovici onstran Litve.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 14. junija. Ministrski predsednik grof Thun se je povrnil z Moravskega.

Dunaj 14. junija. Danes ob 2. uri popoldne se je sešel ministrski svet na sejo. Zvečer se razglasi mej cislitvansko in mej ogrsko vlado sklenjeni kompromis.

Dunaj 14. junija. Odbor avstro-ogrske banke ima danes sejo, v kateri se posvetuje o pogojih obnove bančnega privilegija. Generalni svet, v čigar rokah je odločitev, se snide prihodnji teden.

Budimpešta 14. junija. V najmerodajnejših političnih krogih se za-trjuje, da v soboto nastala, in v ponedeljek poravnana nova nagodbena kriza je bila v resnici jako nevarna, in se je poravnala samo na ta način, da je cesar v prepiru odločil.

Budimpešta 14. junija. Klub liberalne stranke je imel danes sejo, v kateri je odobril nagodbeni kompromis. Ob 11. uri se je začela seja poslanske zbornice, in ji je Széll predložil nagodbene predloge.

Budimpešta 14. junija. Széll se je včeraj dogovarjal z opozicijskimi voditelji glede nagodbe, in listi poročajo, da so voditelji pritrdili nagodbenemu kompromisu, ker se ž njim ni premenil dogovor, sklenjen mej parlamentarno večino in mej opozicijo od časa, ko je Széll stopil na čelo vladi.

Pariz 14. junija. Prezident Loubet se je včeraj posvetoval s predsednikom senata in poslanske zbornice o ministrski krizi, in je danes naročil poslancu Poincaréju, da sestavi novo ministristvo.

Pariz 14. junija. Sodišče je ustavilo postopanje proti Picquartu in odvetniku Lebloisu, ker je odločba kasa-cijskega dvora v Dreyfusovi zadevi pokazala, da je njega obdolžitev brezpredmetna. Druga preiskava proti njemu se nadaljuje.

Pariz 14. junija. Loubet je izjavil, da misli na štiri leta obsojenega grofa Christianija, ki ga je v Auteilu napadel, pri prvi priliki, to je na dan narodne slavnosti, 14. julija, pomilostiti.

Narodno gospodarstvo.

— Trgovinsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtni zbornici: 1. da je glasom poročila konzulata v Belgradu razpisana dobava: železa, pleha, netavnikov, vijakov, žrebljev, jekla za peresa in orodje i. dr. za kralj. srbske državne železnice. Pismene ponudbe je vložiti do 22. junija t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Belgradu. Podrobnosti so razvidne v pisarni trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani. 2. Glasom istega poročila razpisuje se dobava 400 novih sodov za petrolej za avtonomno monopolno oskrbnitvo v Belgradu. Pismene ponudbe je vložiti do 21. junija t. l. pri imenovanem monopolnem oskrbnitvu. Natančnejše podrobnosti se pozvedo v pisarni trgovinske in obrtne zbornice v

Ljubljani. Uzorec soda pa leži v skladišču za petrolej v Belgradu.

— Trgovinsko ministrstvo naznanja trgovinski in obrtni zbornici v Ljubljani, da se bo glasom poročila konzulata v Antwerpah dne 21. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v poslojpu vojnega ministrstva v Bruselju vršila ponudbena razprava za dobavo 76 000 m surovega platna za hlače pešcev. Ponudbe naj se v zapečatenih ovitkih pred zgoraj označeno uro vložijo pri zgoraj imenovanem vojnem ministrstvu. Natančnejši pogoji so v informacijski pisarni trgovinskega muzeja v Bruselju na razpolago. Uzorec platna pa leži pri vojnem ministrstvu na ogled.

Fatalist.

(Ruski spisal Ivan Turgenjev.)

(Dalje.)

II.

Mej te fataliste se je štel tudi praporščak Teglev, dasi njegova zunanost ni bila taka, kakor se navadno daje tem ljudem; podoben ni bil v nobenem oziru na priliko junakom Lermontovim.

Bil je srednje, precej krepke postave, hodil je nekoliko upognjeno; lase je imel plave, obrvi skoraj bele. Obraza je okroglega, rudečih lic, potlačenega nosu in nizkega, ob sencih naprej molečega čela ter polnih in pravih, a vedno nepremičnih ust: nikoli se ni smejal, še celo nasmehnil ne.

Le redko — ako je bil truden ali pri globokem vzdihu — pokazal je štirikotne, sladkornobeke zobe. Ista umetna nepremičnost je lastna vsem njegovim potezom, katerim se v ostalem ne more odreči neka gotova dobrovoljnost.

Samo oči niso bile navadne; majhne oči zelenih zenic in rumenih trepalnic. Zdelo se je, da leži desno oko nekoliko više nego levo, in da je leva nadočnica vedno na pol povešena, kar je pogled delalo nekam posebno nepravilnim in zaspanim.

Tegleva fisiognomija, ki je imela neko posebno dražest, nosila je nezadovoljen izraz, mešan z neko vrsto nemira, kakor bi v svoji notranjosti begal za neko žalostno mislijo, katere pa ne more ujeti.

Pri vsem tem ni delal utisa ošabnosti; veljal bi skoraj prej za moža, koji se na skrivnem čuti razžaljenim. Govoril je prav malo, in le z jecljajočim, hripavim glasom, brez potrebe ponavljajoč besede.

V nasprotju z večino družih fatalistov ni nikdar rabil nenavadnih izrazov — samo pri dopisovanju se je zatekel k njim; njegova pisava je bila sicer čisto otročja.

Predstojnikom je veljal kot častnik „je že, že“; ni bil niti preveč nadarjen niti vnet.

„On je točen pa ne natančen“ izrazil se je o njem brigadni general nemškega pokoljenja.

Pri vojaki je bil Teglev istotako „je že, že,“ — niti vino niti voda. Živel je skromno, svojim razmeram primerno. Z devetnajstim letom je osirotel; roditelji so mu utonili, ko so se ob neki pomladanski povodnji hoteli na brodu prepeljati čez Oko.

Vzgojili so ga v zasebnem zavodu, kjer je bil na glasu najmanj nadarjenega in najbolj miroljubnega gojenca. Na to je vsled lastne želje in na priporočilo nekega strica, uplivnega moža, vstopil k topničarjem, ter napravil, ne brez vse teže, najprej izpit za praporščaka, na to za podčastnika.

Z drugimi častniki si ni bil nič kaj na roke. Niso ga mogli trpeti, le redko-kedaj ga je kdo posetil, in on se je tudi držal malo njihove družbe.

V prisotnosti tujcev mu je bilo tesno; na to mu je naenkrat postalo tako čudno pri sru, in vse njegovo bitje je zadobilo nekaj priučenega... Nič „tovariškega“ ni imel na sebi in tikal se ni z nikomur.

Vendar so ga cenili, seveda ne zaradi njegovega značaja, znanja ali zaradi izobraženosti, ampak samo zato, ker je dozvedno nosil na sebi ono posebno znamenje, lastno samo „fatalistom“. Nihče ni dejal: „Teglev bo napravil karijero, Teglev se bode v čem odlikoval“; da bi pa Teglev napravil kaj posebnega, ali da bi se iz njega nenadoma izluščil kak Napoleon, to se jim ni zdelo nemogoče, ker tukaj je igrala „zvezda“, in on je že „naprej odločen“, od usode izbran mož — baš tako, kakor vrtočlavi ljudje. (Dalje prih.)

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnoga sedenja in napornega duševnega dela je upravnemu sodišču potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilni učinek. Skatljica velja 1 gld. Po pošt-nem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno za-htevat MOLL-ov preparat, zaznamovan z var-nostno znamko in podpisom. Manj kot 2 skatljici se ne pošlje. 3 (59-8)

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 3063 m. Srednji srečni tlak 736.0 mm.

Junij	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperat-ura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
13.	8. zvečer	726.7	14.6 sr. jzhod	del. jasno		
14.	7. zjutraj	729.6	10.4 sl. vzhod	dež		
	2. popol.	728.2	16.1 p. m. vzh.	oblačno		3.1 mm

Srednja včerajšnja temperatura 15.6°, nor-male: 17.5°.

Dunajska borza

dné 14. junija 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld. 70	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100	35	„
Avstrijska zlata renta.	119	45	„
Avstrijska krona renta 4%.	100	45	„
Ogerska zlata renta 4%.	119	30	„
Ogerska krona renta 4%.	96	90	„
Avstro-ogerske bančne delnice	920	50	„
Kreditne delnice.	358	50	„
London vista.	120	47 1/2	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	92 1/2	„
20 mark.	11	77	„
20 frankov.	9	55 1/2	„
Italijanski bankovci.	44	46	„
C. kr. cekini.	5	67	„

Vse vrednostne papirje preskrbuje **BANKA MAKŠ VERŠEC**, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gld.

Učenec

iz poštene rodbine, vešč slovenščine in nem-ščine, se vsprejme v fotografičen zavod.

Davorin Rovšek
fotograf.

(1089-2)

Stanovanje

z 2 ali 3 sobami, kuhinjo itd. se išče za takoj ali pa za avgustov termin.

Ponudbe na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod št. 100. (1098-2)

V najem za več let

se daje (1078-2)



s koncesijo trgovine, trafike in žganjetoča v Razdrtem.

Hiša je v sredi vasi, poleg cesarske mitnice, kjer se 3 glavne ceste skupaj sni-dejo. Natančnejši pogoji poizvedo se pri

Karolu Kaučiču,
lastniku hiše v Razdrtem.

Styria-kolo

skoro novo, se proda po nizki ceni.

Gospodske ulice št. 3, I. nadstr. 1102

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga do Trbiča.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Isl, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbič, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbič, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Lesce-Bled. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo.

Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiča.** Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Lesce-Bleda. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Piznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Piznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pon-tabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta-Krope. — **Proga iz Novoga mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri 41 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1)

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice št. 10-14
priporoča svojo bogato zalogo

jedilne priprave

nožev, vilic in žlic iz britanskega jekla, alpeke ali alpeke-srebra priv. dunajske to-varne „W. Bachmann & Comp.“.

Na izbero so tudi

žlice iz alpeke, 12 kom. od gld. 4.30 naprej.
žličice „12 „ „ „ 2.20

Namizni svečniki

iz alpeke, čisto bele kovine,
par 21 cm visokih gld. 2.—
23 „ „ „ 2.30,
25 „ „ „ 2.40.

Prav cenó se dobó noži in vilice z roženim (599-25) ali koščenim ročajem.

Mlad, inteligenten in trezen mož

samec, z lepo in hitro pisavo; slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu zmo-žen, išče v Ljubljani ali na deželi primerne službe.

Natančnejše se izve pri upravnishvu „Slov. Naroda“. (1004-2)

Nezaslišano! Čudovito!

240 komadov za samo gld. 1.95

1 elegantna ura s štriletnim jamstvom in goldin-veržico, 1 čudovito eleganten nastavek za smodke z jantajem, 1 krasna kravatna igla s simili-brilantom, 1 jako eleganten prstan z imit. biserom za gospode ali dame, 1/2 ducata platne-nih žepnih robcev z barvanimi obročki, 1 prak-tični žepni tintnik z angleškim mehanizmom, 1 fina ščetka za obleko, par finih nogovic, 1 jako elegantna damska broša najnovejše fačone, 1 krasna garnitura, obstoječa iz manšetnih, zavratniških in naprsnih gumbov s patentovano zapono, 1 krasno toaletno zrcalo z etuijem in finim česalom in še nad 200 komadov, ki so v hiši koristni in neob-hodno potrebni.

Vsi ti krasni predmeti se dobivajo le še kratak čas. Nikdo naj torej ne zamudi prilike, ker je vsako sleparstvo popolnoma izključeno, ter se neugajajoče brez zadržka vzame nazaj.

Razpošilja po c. kr. pošt-nem povzetju ali ako se pošlje denar naprej:

zaloga Ernst Buchbinder

Krakau L/M.

Poštno predalo št. 25.

Ako se naročita dva zavoja, se dobi jako fin žepni nož z dvema rezili kot darilo. (1082-2)

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem

Varaždinske toplice

ob zagorski železnici (Zagreb - Čakovec).

Železniška postaja — pošla in brzojav.

Analiza po dvornem svetniku profesorju dr. Ludwigu l. 1894. 58°C vroč vrelec, žvepl-jeno mahovje, nedosogljivo v svojem delovanju pri mišični skrnini in kosteni in členkih, bo-leznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlom-lenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, poltnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistji, mehurnem kataru, škrofeljnih, angleški bolezni, kovnih diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem sre-bru ali svincu itd.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, praih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zdravilišče z vsem komfortom, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebiške kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi se na raz-polago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnishvo kopališča.

Zdravniška pojasnila daje kopališki zdrav-nik doktor A. Longhino. — Prospekte in bro-šure razpošilja zastoj in pošt-nine prosto

(712-8) oskrbnishvo kopališča.

Komptoarist

vešč slovenskega in nemškega jezika v go-voru in pisavi ter izvežban v knjigovodstvu, vzprejme se takoj. (1101-1)
Kje? pove upravnishvo „Slov. Nar.“.

Majno se išče meblovana ali neme-blovana sračna

soba

ako mogoče v pritličju v najbližji okolici mesta ali pa v mestu, kjer ni preveč pro-meta. — Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ do 15. t. m. pod „Uradnik“. (1100-2)

Zaradi preselitve je na prodaj: garnitura z zrcalom in več družega pohištva.

Dalje popolnoma nova (1093-2)

salonska obleka in kom-pletna uradniška uniforma.

Resljeva cesta št. 11, v pritličji.

Modro galico

(bakreni vitrijol) (21-134)

za škropljenje trt

oddajata še izpod dnevne cene

Kavčič & Lillog

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah.

Prodaja ledenice.

Naznanja se s tem, da se bode
dné 22. junija 1899

ob 11. uri dopoldne pri c. kr. okrajnem sodišči v Ilirski Bistrici pristilno pro-dala tik kolodvora postaje Trnovo-Bistrica ležeča, v dobrem stavbinskem stanu se na-hajajoča ledenica v cenilni vrednosti 2000 gld. Ta ledenica, katere nabavna cena znaša mnogo nad 10.000 gld., bi bila posebno za pivovarne ali za večje ho-tele dragocena pridobitev.

Natančnejša razjasnila daje g. Franc Bulz na Reki ali g. dr. A. Znidarič (Zni-dario), c. kr. notar v Ilirski Bistrici.

(1092-3) **Franco Bulz.**

Mlinski stavbenik

ki je v postavljanji žaginih mlinov in turbin dobro izurjen, se vsprejme.
! Ponudbe pod naslovom: „Ivan“ Sarajevo, poste restante. (1067-3)

Poslovodja

ki je v izdelovanji parketov in v lesni manipulaciji dobro izurjen, se vsprejme za manjo žago s parketnim mizarstvom.

Ponudbe pod naslovom: „Ilgman“ Sarajevo, poste restante. (1066-3)

Naznanilo.

S tem slav. p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem pod firmo

Jakob Janež

stavbenik vodnjakov — Sv. Petra cesta št. 16

začel samostojno izvrševati vsa vodnjaška stavbinska dela ter prevzemam tudi polaganje lesenih in železnih cevij za vodovode.

Priporočujoč se slavnemu občinstvu, da se pri napravi vodnjakov itd. blagovoljno ozira na-me, bilježim

z vsem spoštovanjem

Jakob Janež

vodnjaški mojster.

(1104-1)

H. SUTTNER

[preje Spracher

urar v Kranju

priporoča

svojo veliko zalogo

visakovrstnih žepnih in stenskih ur, budilk in salonskih ur, zlatnine in srebrnine po prav nizkih cenah.

Povsem na novo sem si uredil svoje velike zaloge optič-nih predmetov, kakor oči, termometrov, barometrov, anero-idov, póljakih in opernih kukal, dalnogradov itd.

Vsa popravila se točno in natanko izvršujejo. (1081-2)

Doering^{ovo} milo

SOVO.

(444-15)

Izmej najfinjših
toaletnih mil
najcenejše in
najmilejše.

Za umivanje porabno
za

dame

kakor tudi kot

milo za otroke

jako priporočljivo.

Povsod na prodaj
po 30 kr.